

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.9.2005
KOM(2005) 438 endelig

2005/0182 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om lagring af data behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentlige elektroniske kommunikationstjenester og om ændring af direktiv 2002/58/EF

{SEK(2005) 1131}

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Borgerne bruger i stigende omfang telenet og teletjenester under udførelsen af deres daglige gøremål og arbejde. Kommunikationerne genererer "trafikdata" eller "lokaliseringsdata", der bl.a. omfatter oplysninger om, hvorfra opkaldet foretages, det kaldte nummer, tidspunktet og varigheden af opkaldet. Hvis trafikdata kombineres med data, der gør det muligt at identificere abonnenten eller brugeren af tjenesten, kan de anvendes til vigtige formål i forbindelse med retshåndhævelse og sikkerhed, f.eks. forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af grov kriminalitet såsom terrorisme og organiseret kriminalitet.

Det er imidlertid muligt, at ikke alle leverandører vil lagre trafikdataene i samme omfang som i de senere år, efterhånden som der tages ændrede forretningsmodeller i brug og udbydes nye tjenester, f.eks. flere faste takster, forudbetalte og gratis teletjenester, afhængig af den service, leverandørerne yder. Denne tendens er i den senere tid blevet forstærket, efter at der nu tilbydes IP-taletelefoni via teletjenesterne og sågar fastnetkommunikation til faste takster. Sådanne ordninger betyder, at leverandørerne ikke længere behøver at lagre trafikdata til brug ved debitering. Hvis der ikke lagres trafikdata, som bruges ved debitering eller til andre forretningsformål, vil de ikke være til rådighed for de offentlige myndigheder, når der er en legitim begrundelse for at få adgang til dataene. Med andre ord gør denne udvikling det meget sværere for de offentlige myndigheder at udføre deres opgaver, dvs. at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet og terrorisme, og det bliver lettere for kriminelle at kommunikere med hinanden uden at frygte, at data om deres kommunikationer bruges af de retshåndhævende myndigheder til at forpurre deres forehavende.

Det haster nu med at vedtage harmoniserede bestemmelser på EU-plan om dette spørgsmål. En række medlemsstater har vedtaget eller agter at vedtage nationale foranstaltninger med krav om, at visse eller alle leverandører lagrer bestemte typer data, så de kan bruges til ovennævnte formål, når det måtte være nødvendigt. Medlemsstaternes forskellige retlige, lovgivningsmæssige og tekniske bestemmelser om lagring af trafikdata er en hindring for det indre marked for elektronisk kommunikation, da tjenesteudbydere skal opfylde forskellige krav i forskellige lande vedrørende betingelserne for lagring og de typer data, de skal lagre. Disse bestemmelser bør derfor harmoniseres yderligere i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 14.

- **Generel baggrund**

Det Europæiske Råd bekræftede i sin erklæring af 25. marts 2004 om bekæmpelse af terrorisme, at det er nødvendigt at have EU-regler, som sikrer, at der af hensyn til terrorbekæmpelsen er adgang til trafikdata i alle 25 medlemsstater. Det Europæiske Råd pålagde efter terrorangrebet i Madrid Rådet at behandle "forslag til opstilling af regler for tjenesteudbyderes lagring af kommunikationsdata" med henblik på vedtagelse i 2005. Vedtagelsen af en passende retsakt om dette spørgsmål har høj

prioritet, hvilket for nylig er blevet bekræftet, dels i Det Europæiske Råds konklusioner af 16.-17. juni, dels på den ekstraordinære samling i Rådet (retlige og indre anliggender) den 13. juli 2005 efter terrorbombesprængningerne i London.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Ved direktiv 2002/58/EF om databeskyttelse inden for elektronisk kommunikation, artikel 6 og 9, harmoniseres de regler vedrørende beskyttelse af personoplysninger, som også finder anvendelse på behandling af trafikdata og lokaliseringsdata, der genereres, når der bruges elektroniske kommunikationstjenester. Sådanne data skal slettes eller gøres anonyme, når de ikke længere er nødvendige for fremføringen af kommunikationen, bortset fra til debitering af abonnenten og afregning for samtrafik. Hvis abonnenten giver sit samtykke hertil, kan visse data også behandles med henblik på markedsføring og levering af tillægstjenester. Det bestemmes i artikel 15, stk. 1, at medlemsstaterne kan vedtage retsfor skrifter med henblik på at indskrænke rækkevidden af de rettigheder og forpligtelser, der omhandles i (bl.a.) artikel 5, 6 og 9, hvis en sådan indskrænkning er nødvendig, passende og forholdsmæssig i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed (dvs. statens sikkerhed), forsvaret, den offentlige sikkerhed, eller forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Forslaget er i tråd med fællesskabsretten og charteret om grundlæggende rettigheder. Selv om det foreslåede direktiv helt klart vil få indflydelse på borgernes ret til privatliv, som er sikret ved artikel 7 i charteret, og på retten til beskyttelse af personoplysninger, som er sikret ved artikel 8 i charteret, kan der i overensstemmelse med charterets artikel 52 gøres indgreb i disse rettigheder. Den begrænsning af rettighederne, der er omfattet af forslaget, er nemlig forholdsmæssig og nødvendig for at realisere de almindeligt anerkendte mål om forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet og terrorisme.

Endvidere begrænses forslagens virkninger på borgernes ret til privatliv som følger: for det første defineres det klart, hvilke formål de lagrede data kan bruges til, for det andet begrænses antallet af de kategorier af data, som det er nødvendigt at lagre, og for det tredje begrænses lagringsperioden. En anden vigtig beskyttelse er, at dette direktiv ikke finder anvendelse på indholdet af kommunikationerne, da det ville være ensbetydende med, at telekommunikationerne blev opfanget, og det ligger uden for nærværende retsakts anvendelsesområde.

Behandling af personoplysninger, der lagres af tjeneste- og netudbydere i henhold til bestemmelserne i nærværende direktiv, er omfattet af de almindelige og særlige bestemmelser i direktiv 95/46/EF og 2002/58/EF – hvilket i praksis betyder, at det ikke er nødvendigt at fastsætte yderligere særlige bestemmelser om de almindelige principper om databeskyttelse og datasikkerhed. Det betyder også, at de databeskyttelsesmyndigheder, der findes i alle medlemsstater, har fulde beføjelser til at overvåge behandlingen af sådanne data.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

• Høring af interesserede parter

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Spørgsmålet om lagring af trafikdata har været genstand for høring hos repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder, telesektoren og databeskyttelsesekspertter lige siden 2001, hvor man holdt de første møder i forummet for internetkriminalitet (Cybercrime Forum).

Den 14. juni 2004 blev der holdt et ad hoc-rundbordsmøde tilrettelagt af det europæiske forum for forebyggelse af organiseret kriminalitet, hvori der deltog repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder, telesektoren og databeskyttelsesorganisationerne. Den 30. juli 2004 forelagde GD INFSO og GD JLS et fælles høringsskema om lagring af trafikdata som forberedelse til en offentlig workshop om dette emne, der blev holdt den 21. september 2004. Der indkom bidrag og reaktioner fra forskellig side – navnlig fra telesektoren og borgerrettighedsforeninger – som svar på det fælles høringsskema. Den offentlige workshop, der blev holdt den 21. september, gav Kommissionen yderligere inspiration.

Under udarbejdelsen af forslaget har Kommissionen ligeledes trukket på den omfattende offentlige debat om emnet, herunder drøftelserne i Europa-Parlamentet.

Resumé af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

Det blev under høringen bekræftet, at lagring af teletrafikdata er et væsentligt redskab for de retshåndhævende myndigheder i forebyggelsen og bekæmpelsen af kriminalitet og terrorisme. De retshåndhævende myndigheder oplyste, at lagringsperioderne af hensyn til deres arbejde burde være så lange som nødvendigt, og at så mange data som muligt burde lagres. Især i forbindelse med en kompliceret efterforskning af grov kriminalitet, som kan vare i en årrække, inden den afsluttes, er der stadig hyppigt behov for ældre trafikdata. Der blev givet en række eksempler på tilfælde, hvor sådanne data havde vist sig at have afgørende betydning for efterforskningen, oftest i forbindelse med lovovertrædelser som f.eks. bombesprængninger og mord.

Repræsentanterne for telekommunikations- og internetsektorens repræsentative organisationer og individuelle virksomheder, der udbyder elektronisk kommunikation, anførte, at de ganske vist var villige til at samarbejde med de retshåndhævende myndigheder og også havde gjort det, men at lange lagringsperioder ville medføre betydelige omkostninger, og det ville være tilstrækkeligt at opbevare dataene. De ønskede under alle omstændigheder kun at indføre lagringsperioder på højst seks måneder, da mange af de data, som de retshåndhævende myndigheder anmoder om, ikke er ældre end seks måneder, og de ønskede at få indført en mekanisme for godtgørelse af påløbne ekstraomkostninger.

Repræsentanterne for databeskyttelsesmyndighederne og borgerrettighedsforeningerne anførte, at datalagring er et indgreb i borgernes ret til privatliv, og derfor bør lagringsperioden være så kort som muligt. Mere generelt satte de

spørgsmålstegn ved, om en lagringsperiode på over seks måneder kunne betragtes som værende forholdsmæssig. De gav også udtryk for bekymring med hensyn til datalagringsens finalitet og formål, som burde præciseres nøje.

Nærværende forslag er afbalanceret og bygger på vedlagte konsekvensanalyse. En lagringsperiode på 1 år for trafikdata vedrørende mobil- og fastnetstelefonti og på 6 måneder for internettrafikdata dækker de retshåndhævende myndigheders vigtigste behov og begrænser samtidigt telesektorens dermed forbundne omkostninger og indgrebet i borgernes ret til privatliv. En lagringsperiode på seks måneder for alle data ville have været for kort, for selv om en stor del af anmodningerne fra de retshåndhævende myndigheder vedrører data, der ikke er ældre end seks måneder, anmodes der som oftest om data, der er ældre end seks måneder, når det drejer sig om de mest alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme, organiseret kriminalitet og mord.

- **Ekspertbistand**

Der har ikke været behov for ekstern ekspertbistand.

- **Konsekvensanalyse**

Der er overvejet forskellige muligheder. I 2002 opfordrede Rådet udtrykkeligt til en dialog på nationalt plan og på EU-plan, så man kunne finde en løsning på spørgsmålet om lagring af trafikdata, der både dækker behovet for effektive redskaber til forebyggelse, afsløring, efterforskning og retsforfølgning i forbindelse med strafbare handlinger og for beskyttelse af fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder, navnlig deres ret til privatliv, beskyttelse af personoplysninger og brevhemmelighed. Selv om der har været en bred og omfattende offentlig høring og debat om emnet, herunder også en drøftelse i Europa-Parlamentet, er der endnu ikke fundet nogen fælles løsning.

Tages der ikke noget initiativ vedrørende datalagring, vil det nuværende virvar af bestemmelser om datalagring fortsat finde anvendelse. Man har afvist blød lovgivning, da den ikke giver den rette retssikkerhed. Et initiativ under tredje søjle om pligt til datalagring blev afvist, da det ikke ville have været foreneligt med gældende fællesskabsret. Desuden opfordrede Det Europæiske Råd i sin erklæring om bekæmpelse af terrorisme til, at der blev truffet lovforanstaltninger.

Vælger man at fremsætte et forslag til direktiv, skabes der den nødvendige harmonisering i det indre marked. I modsætning til en forordning giver et direktiv medlemsstaterne en vis manøvreremargen på et følsomt område, for så vidt angår gennemførelsen. En forordning ville have været for snæver, navnlig i lyset af de forskellige tekniske arkitekturer, som benyttes af leverandører i forskellige lande. Et direktiv giver medlemsstaterne en tilstrækkelig margen til at tilpasse reglerne til nationale forhold. Under alle omstændigheder er status quo ikke længere holdbar på grund af de hindringer for den frie udveksling af tjenesteydelser, som varierende nationale bestemmelser på området udgør. Valget af nærværende retsakt og af EF-traktatens artikel 95 som retsgrundlag er også blevet truffet på grundlag af den retlige analyse, der omhandles i arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene SEK(2005) 420 af 22. marts 2005. Kommissionen har udført en konsekvensanalyse, og rapporten herom findes på

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Hensigten med dette forslag til direktiv er at harmonisere de forpligtelser, som udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet har til at lagre visse trafikdata, således at de kan overdrages de kompetente myndigheder i medlemsstaterne i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme og organiseret kriminalitet.

- **Retsgrundlag**

EF-traktatens artikel 95.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke opfyldes på tilfredsstillende vis af medlemsstaterne, hvilket skyldes følgende.

Medlemsstaterne kan ikke selv opnå, at der sker en harmonisering af lagringsperioderne for trafikdata. En EU-foranstaltning, som Det Europæiske Råd har opfordret til, vil sikre, at trafikdata lagres over hele Den Europæiske Union og kan stilles til rådighed for de retshåndhævende myndigheder.

Da effektiviteten af de retshåndhævende myndigheders efterforskninger er yderst afhængig af det internationale samarbejde, og medlemsstaternes forskellige politikvalg har en negativ virkning på telemarkedet, vil harmonisering af ordningerne for lagring af trafikdata være det mest hensigtsmæssige tiltag på EU-plan. Princippet om godtgørelse af omkostninger giver mulighed for at skabe lige vilkår for udbyderne af telenet og -tjenester i det indre marked.

En indsats på fællesskabsplan vil af nedenstående grunde være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget.

En EU-indsats vil være et mere effektivt middel til at sikre, at trafikdata lagres over hele Den Europæiske Union og kan stilles til rådighed for de retshåndhævende myndigheder på ensartede betingelser. Det vil også være en fordel for telesektoren og især for de virksomheder, der tilbyder tjenester i flere medlemsstater, eftersom de kan standardisere deres teknologi.

De kvalitative indikatorer, der viser, at målene bedre kan nås gennem en EU-indsats, er de retshåndhævende myndigheders effektivitet i forebyggelsen og bekæmpelsen af kriminalitet og terrorisme, særlig i sager vedrørende organiseret kriminalitet og terrorisme, der ofte er grænseoverskridende.

Forslaget vedrører kun de mål, som medlemsstaterne ikke selv kan opfylde på tilfredsstillende vis, og som EU mere effektivt kan opfylde, idet bestemmelserne begrænses til at pålægge udbydere af telenet eller -tjenester pligt til at lagre data. Forslaget overlader det til medlemsstaterne at vælge, hvilke myndigheder der bør have adgang til de lagrede data og på hvilke betingelser. Adgang til og udveksling af oplysninger mellem relevante retshåndhævende myndigheder er et spørgsmål, der falder uden for EF-traktatens anvendelsesområde.

På denne baggrund bør det nævnes, at Kommissionen for øjeblikket er ved at udarbejde flere udkast til retsakter i henhold til traktaten om Den Europæiske Union; disse retsakter vedrører princippet om oplysningers tilgængelighed i forbindelse med retshåndhævelse og fastlæggelse af principper for beskyttelse af personoplysninger under tredje søjle. Det skal ligeledes nævnes, at der ikke bør tillades adgang til "lagrede data" i henhold til dette direktiv af andre årsager end retshåndhævelse, dvs. udbydere af teletjenester får ikke adgang til lagrede data.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da dets virkninger for borgerne og telesektoren er blevet begrænset mest muligt. Det bør erindres, at denne retsakt kun omhandler trafikdata, der behandles af udbydere af telenet eller -tjenester. Indholdet af de elektroniske kommunikationer er ikke omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Under overvejelserne, hvor der skulle findes så fin en balance som muligt mellem alle berørte interesser i social, økonomisk, sikkerhedsmæssig og privatlivsmæssig sammenhæng, har det været afgørende, at de grundlæggende rettigheder og friheder, særlig retten til liv, respekteres, og at brud på privatlivets fred begrænses mest muligt.

Derfor er der i dette forslag til direktiv taget hensyn til proportionaliteten, især med hensyn til de foreslåede lagringsperioder, sondringen mellem telefoni- og internetdata, det begrænsede antal kategorier af data, der må lagres, og ordningen for godtgørelse af udgifter. Forslaget indsnævrer navnlig de formål, hvortil de retshåndhævende myndigheder må kræve lagrede data udleveret. Lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger finder i fuldt omfang anvendelse på lagrede data, hvorimod indvirkningen på enkeltpersoners rettigheder og økonomiske aktører begrænses, fordi det bestemmes, at det kun er nødvendigt at lagre et lille sæt trafikdata. Endvidere tager man hensyn til gældende forretningsskik ved i væsentligt omfang at mindske den datamængde, der skal lagres, fordi trafikdata, som er genereret ved brug af internettet, skal lagres i kortere perioder end trafikdata, som er genereret ved brug af "almindelig" mobil- og fastnetstelefonti.

Den finansielle og administrative belastning for de nationale regeringer, de økonomiske aktører og borgerne er gjort så minimal som muligt på flere måder. For det første indeholder direktivet bestemmelser om harmonisering, hvilket betyder, at udbydere af elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet ikke pålægges så store udgifter. For det andet er udgifterne gjort så små som muligt, fordi både lagringsperioden og de datasæt, der skal lagres,

begrænses kraftigt. På grund af foranstaltningens betydning for forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet og terrorisme anses de ekstraudgifter, som medlemsstaterne skal afholde til godtgørelse af udgifter, for at være forholdsmæssige (jf. konsekvensanalysen).

Det bør også fremhæves, at direktivet ikke fratager medlemsstaterne muligheden for at anmode om særlige foranstaltninger vedrørende opbevaring af data, f.eks. hvis en mistænkt gerningsmand eller kriminell organisation allerede er blevet identificeret, eller hvis der er tale om særlige begivenheder såsom terrorangreb.

- **Reguleringsmiddel/-form**

Foreslået retsakt: direktiv.

Andre midler ville ikke være hensigtsmæssige af følgende årsag(er).

Spørgsmålet om det korrekte retsgrundlag for et forslag om lagring af trafikdata blev for nylig taget op i et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene. Kort sagt er standpunktet i dette dokument, at spørgsmålet om lagring af trafikdata allerede er blevet løst i tidligere retsakter baseret på et retsgrundlag i første søjle, bl.a. ovennævnte direktiv 2002/58/EF og 95/46/EF. Det hedder dernæst i analysen, at det kun var på grund af manglende politisk enighed om længden af lagringsperioden, at dette ikke blev harmoniseret i større omfang i direktiv 2002/58/EF, og det konkluderes, at yderligere retsakter om lagring som sådan af trafikdata (i modsætning til en bestemmelse om regulering af udveksling af og adgang til disse data i forbindelse med retshåndhævelse) derfor også må have et retsgrundlag i første søjle. Denne følgeslutning er i overensstemmelse med artikel 47 i traktaten om Den Europæiske Union, der regulerer forholdet mellem traktaten om Den Europæiske Union og EF-traktaten, idet det bestemmes, at ingen retsakter, der vedtages i henhold til traktaten om Den Europæiske Union, kan berøre de lovgivningsrammer, der vedtages i henhold til EF-traktaten.

4. **BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER**

Forslaget har ingen virkning på Fællesskabets budget.

5. **YDERLIGERE OPLYSNINGER**

- **Fornyelse/gennemgang/revision/udløbsklausul**

Forslaget indeholder en bestemmelse om fornyelse/gennemgang. Der forventes oprettet en arbejdsgruppe om datalagring, som skal bistå Kommissionen under den fornyede gennemgang. Denne arbejdsgruppe kunne bestå af tekniske eksperter i elektronisk kommunikation og repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder og databeskyttelsesmyndighederne.

- **Sammenligningstabel**

Medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen de nationale bestemmelser, der sættes i kraft for at gennemføre direktivet, sammen med en sammenligningstabel, der viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om lagring af data behandlet i forbindelse med tilvejebringelse af offentlige elektroniske kommunikationstjenester og om ændring af direktiv 2002/58/EF

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget³,

efter proceduren i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det bestemmes i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger⁴, at medlemsstaterne skal sikre beskyttelsen af fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger, især retten til privatlivets fred, så der sikres fri udveksling af personoplysninger i Fællesskabet.
- (2) I Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor⁵ omsættes principperne i direktiv 95/46/EF til specifikke regler for telesektoren.
- (3) I artikel 5, 6 og 9 i direktiv 2002/58/EF fastsættes de regler, som udbydere af telenet eller -tjenester skal overholde i forbindelse med behandling af trafikdata og lokaliseringsdata, der genereres ved brug af elektroniske kommunikationstjenester. Alle sådanne data skal slettes eller gøres anonyme, når de ikke længere er nødvendige for fremføringen af kommunikationen, dog ikke de data, der er nødvendige med henblik på debitering af abonnenten og afregning for samtrafik. Hvis der er givet samtykke hertil, kan visse data også behandles med henblik på markedsføring eller levering af tillægstjenester.

1 EUT C [...] af [...], s. [...].

2 EUT C [...] af [...], s. [...].

3 EUT C [...] af [...], s. [...].

4 EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

5 EFT L 201 af 30.7.2002, s. 37.

- (4) I artikel 15, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF fastsættes de betingelser, i henhold til hvilke medlemsstaterne kan indskrænke rækkevidden af de rettigheder og forpligtelser, der omhandles i nævnte direktivs artikel 5, artikel 6, artikel 8, stk. 1, 2, 3 og 4, og artikel 9. En sådan indskrænkning skal være nødvendig, passende og forholdsmæssig i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige ro og orden, f.eks. den nationale sikkerhed (dvs. statens sikkerhed), forsvaret, den offentlige sikkerhed, eller forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i straffesager eller uautoriseret brug af det elektroniske kommunikationssystem.
- (5) Mange medlemsstater har vedtaget lovgivning om tjenesteudbyderes lagring af data med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af kriminalitet og strafbare handlinger. Bestemmelserne i de forskellige nationale love kan variere betragteligt.
- (6) De retlige og tekniske forskelle mellem nationale bestemmelser om lagring af data med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger er en hindring for det indre marked for elektronisk kommunikation. Tjenesteudbydere skal opfylde forskellige krav for så vidt angår de typer trafikdata, der skal lagres, og for så vidt angår betingelserne for lagring og lagringsperioden.
- (7) I sine konklusioner af 20. september 2001 opfordrer Rådet (retlige og indre anliggender) til, at det sikres, at de retshåndhævende myndigheder har mulighed for at efterforske kriminelle handlinger, hvori der indgår anvendelse af elektroniske kommunikationssystemer, og træffe foranstaltninger mod gerningsmændene, samtidig med at der sikres balance mellem beskyttelse af personoplysninger og de retshåndhævende myndigheders behov for adgang til oplysninger, der skal anvendes i kriminalefterforskningen.
- (8) I sine konklusioner af 19. december 2002 fremhæver Rådet (retlige og indre anliggender), at den betydelige vækst i de muligheder, der ligger i elektronisk kommunikation har medført, at data vedrørende anvendelsen af elektronisk kommunikation udgør et særdeles vigtigt og brugbart redskab i forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af kriminalitet og strafbare handlinger, især organiseret kriminalitet.
- (9) I erklæringen om bekæmpelse af terrorisme, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 25. marts 2004, blev Rådet pålagt at behandle foranstaltninger vedrørende opstilling af regler for tjenesteudbyderes lagring af kommunikationsdata.
- (10) I erklæringen, der blev vedtaget på det ekstraordinære uformelle møde i Rådet den 13. juli 2005, fremhæves det på ny, at det er nødvendigt snarest muligt at vedtage foranstaltninger vedrørende lagring af trafikdata, der hidrører fra elektronisk kommunikation.
- (11) Det er i undersøgelser blevet påvist, og medlemsstaterne har praktisk erfaring for, at trafikdata har stor betydning i forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme og organiseret kriminalitet, og det er derfor nødvendigt at sikre, at data, som behandles af udbydere af elektronisk kommunikation, når de tilbyder offentlige elektroniske kommunikationstjenester eller offentlige kommunikationsnet, lagres i en vis periode.

- (12) Ved valget af de kategorier af oplysninger, som skal lagres, er der tilstræbt en passende balance mellem de fordele, der opnås i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af de pågældende alvorlige strafbare handlinger, og de derigennem forårsagede krænkelse af privatlivets fred. Den lagringsperiode på et år, der bliver gældende – seks måneder for data genereret ved elektronisk kommunikation, der udelukkende finder sted under anvendelse af internetprotokollen – skaber også en rimelig balance mellem alle berørte interesser.
- (13) Da lagring af data påfører udbydere af elektronisk kommunikation betydelige merudgifter, mens samfundet som helhed nyder godt af fordelene ved større offentlig sikkerhed, bør det bestemmes, at medlemsstaterne godtgør udbydere de ekstraudgifter, de bevisligt er blevet påført for at opfylde de forpligtelser, de pålægges som følge af dette direktiv.
- (14) Elektronisk kommunikationsteknologi er under hastig forandring, og de kompetente myndigheders legitime behov kan ændre sig. Kommissionen vil oprette en arbejdsgruppe, der skal bistå med rådgivning, og som skal bestå af repræsentanter for de retshåndhævende myndigheder, sammenslutninger af virksomheder fra telesektoren og databeskyttelsesmyndighederne.
- (15) Det bør nævnes, at direktiv 95/46/EF⁶ og direktiv 2002/58/EF⁷ finder fuld anvendelse på data, der lagres i overensstemmelse med nærværende direktiv. Det bestemmes i artikel 30, stk. 1, litra c), i direktiv 95/46/EF, at den i artikel 29 omhandlede gruppe skal høres.
- (16) Det er vigtigt, at medlemsstaterne træffer lovgivningsmæssige foranstaltninger til at sikre, at data, der lagres i henhold til dette direktiv, kun udleveres til de kompetente nationale myndigheder i overensstemmelse med national lovgivning og under fuld overholdelse af de berørte personers grundlæggende rettigheder. Sådanne foranstaltninger omfatter især passende betingelser, begrænsninger og sikkerhedsbestemmelser, som skal sikre, at udlevering af lagrede data er i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder som omhandlet i navnlig den europæiske konvention om menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.
- (17) Der bør vedtages de nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁸.
- (18) Målene for denne foranstaltning, nemlig at harmonisere udbydernes pligt til at lagre visse data og sikre, at disse data gøres tilgængelige i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme og organiseret kriminalitet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens omfang og virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan. Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I

⁶ EFT L 281 af 23.11.1995, s.31.

⁷ EFT L 201 af 30.7.2002, s.37.

⁸ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23.

overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (19) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder anerkender. Dette direktiv tilstræber sammen med direktiv 2002/58/EF navnlig at sikre, at de grundlæggende rettigheder respekteres i fuldt omfang, herunder at privatlivets fred og borgernes ret til kommunikation respekteres, samt at der sørges for beskyttelse af personoplysninger (artikel 7 og 8 i charteret) -

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Formål og anvendelsesområde

1. Formålet med dette direktiv er at harmonisere medlemsstaternes bestemmelser om de pligter, der er pålagt udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet, for så vidt angår behandling og lagring af visse data med henblik på at sikre, at der er adgang til disse data i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme og organiseret kriminalitet.
2. Dette direktiv finder anvendelse på trafikdata og lokaliseringsdata vedrørende både fysiske og juridiske personer og på lignende data, der er nødvendige for at identificere abonnenten eller den registrerede bruger. Direktivet finder ikke anvendelse på indholdet af elektroniske kommunikationer, herunder oplysninger der er indhentet over et elektronisk kommunikationsnet.

Artikel 2

Definitioner

1. I dette direktiv anvendes definitionerne i direktiv 95/46/EF, direktiv 2002/21/EF⁹ og i direktiv 2002/58/EF.

I dette direktiv forstås ved

- a) "data": trafikdata, lokaliseringsdata og lignende data, der er nødvendige for at identificere abonnenten eller brugeren
2. b) "bruger": enhver juridisk eller fysisk person, der anvender en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste til privat eller forretningsmæssig brug uden nødvendigvis at have abonneret på tjenesten.

⁹ EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33.

Artikel 3
Pligt til at lagre data

1. Uanset artikel 5, 6 og 9 i direktiv 2002/58/EF vedtager medlemsstaterne foranstaltninger til at sikre, at data, som genereres eller behandles af udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet på deres område, når de leverer kommunikationstjenester, lagres i overensstemmelse med bestemmelserne i nærværende direktiv.
2. Medlemsstaterne vedtager foranstaltninger til at sikre, at data, der lagres i overensstemmelse med nærværende direktiv, kun udleveres til de kompetente nationale myndigheder i særlige sager og i overensstemmelse med national lovgivning med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme og organiseret kriminalitet

Artikel 4
Kategorier af data, der skal lagres

Medlemsstaterne sikrer, at følgende kategorier af data lagres i medfør af nærværende direktiv:

- (a) data der er nødvendige for at spore og identificere kommunikationskilden
- (b) data der er nødvendige for at spore og identificere kommunikationsmodtageren
- (c) data der er nødvendige for at identificere datoen og tidspunktet for og varigheden af en kommunikation
- (d) data der er nødvendige for at identificere kommunikationstypen
- (e) data der er nødvendige for at identificere kommunikationsapparatet eller det, der svarer til et kommunikationsapparat
- (f) data der er nødvendige for at identificere stedet, hvor det mobile kommunikationsudstyr befinder/befandt sig.

De typer data, der må lagres i henhold til ovennævnte datakategorier, er nærmere beskrevet i bilaget.

Artikel 5
Fornyet gennemgang af bilaget

Bilaget tages regelmæssigt og i nødvendigt omfang op til fornyet gennemgang i overensstemmelse med proceduren i artikel 6, stk. 2.

Artikel 6
Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg bestående af repræsentanter for medlemsstaterne og med Kommissionens repræsentant som formand.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dog dennes artikel 8.
3. Perioden i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

Artikel 7 *Lagringsperioder*

Medlemsstaterne sørger for, at de i artikel 4 omhandlede kategorier af data lagres i en periode på et år fra datoen for kommunikationen, dog ikke data, der hidrører fra elektroniske kommunikationer, der helt eller hovedsageligt finder sted ved hjælp af internetprotokollen. Sidstnævnte data lagres i en periode på seks måneder.

Artikel 8 *Krav til lagringen af data*

Medlemsstaterne sørger for, at dataene lagres i overensstemmelse med nærværende direktiv på en sådan måde, at de lagrede data og alle andre nødvendige oplysninger vedrørende disse data kan fremsendes uden unødigt forsinkelse til de kompetente myndigheder på disses anmodning.

Artikel 9 *Statistikker*

Medlemsstaterne sørger for, at der årligt tilsendes Europa-Kommissionen statistikker om lagring af data, der er behandlet i forbindelse med levering af offentlige elektroniske kommunikationstjenester. Statistikkerne skal indeholde oplysninger om

- de tilfælde, hvor der er sendt data til de kompetente myndigheder i overensstemmelse med gældende national ret
- tidsrummet mellem den dato, hvor dataene blev lagret, og den dato, hvor den kompetente myndighed anmodede om udlevering af dataene
- de tilfælde, hvor anmodninger om data ikke kunne efterkommes.

Statistikkerne må ikke indeholde personoplysninger.

Artikel 10 *Udgifter*

Medlemsstaterne sørger for, at udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet modtager godtgørelse for de ekstraudgifter, de bevisligt er blevet påført for at opfylde de betingelser, de pålægges som følge af nærværende direktiv.

Artikel 11
Ændring af direktiv 2002/58/EF

I artikel 15 i direktiv 2002/58/EF indsættes følgende stk. 1a:

"1a. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på de forpligtelser vedrørende lagring af data med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige strafbare handlinger såsom terrorisme og organiseret kriminalitet, der er omhandlet i direktiv 2005/.../EF. * * EUT L nr. af".

Artikel 12
Evaluerings

1. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet senest tre år fra datoen i artikel 13, stk. 1, en evaluering af nærværende direktivs anvendelse og dets virkning på de økonomiske aktører og forbrugerne, under hensyntagen til de statistikker, der er tilsendt Kommissionen i medfør af artikel 9, med henblik på at fastslå, om det er nødvendigt at ændre nærværende direktivs bestemmelser, særlig for så vidt angår den lagringsperiode, der er fastsat i artikel 7.
2. Med dette for øje gennemgår Kommissionen alle bemærkninger, der meddeles den af medlemsstaterne eller af den gruppe vedrørende beskyttelse af personer i forbindelse med behandling af personoplysninger, der er nedsat i henhold til artikel 29 i direktiv 95/46/EF.

Artikel 13
Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv [inden for en frist på 15 måneder fra datoen for dets vedtagelse]. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.
2. Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforordninger, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 14
Ikrafttrædelse

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 15
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG

Typer af data, der skal lagres i henhold til kategorierne i artikel 4 i nærværende direktiv:

- a) Data der er nødvendige for at spore og identificere kommunikationskilden:
 - (1) Fastnettelefon:
 - (a) Den kaldendes telefonnummer
 - (b) Navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger
 - (2) Mobiltelefon:
 - (a) Den kaldendes telefonnummer
 - (b) Navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger
 - (3) Internetadgang, e-mail over internet og internettelefon:
 - (a) Den internetprotokoladresse (IP-adresse) - uanset om den er dynamisk eller statisk - der tildeles kommunikationen af udbyderen af internetadgangen
 - (b) Identifikation på brugeren af kommunikationskilden
 - (c) Tilslutningskode eller telefonnummer på alle kommunikationer, der føres over det offentlige telefonnet
 - (d) Navn og adresse på abonnenten eller den registrerede bruger, som fik tildelt IP-adressen, tilslutningskoden eller brugeridentifikationen på tidspunktet for kommunikationen.

- b) Data der er nødvendige for at spore og identificere kommunikationsmodtageren:
 - (1) Fastnettelefon:
 - (a) Det/de kaldte telefonnummer eller telefonnumre
 - (b) Navn og adresse på abonnenten/abonnenterne eller den/de registrerede bruger(e)
 - (2) Mobiltelefon:
 - (a) Det/de kaldte telefonnummer eller telefonnumre
 - (b) Navn og adresse på abonnenten/abonnenterne eller den/de registrerede bruger(e)
 - (3) Internetadgang, e-mail over internet og internettelefon:
 - (a) Tilslutningskoden eller brugeridentifikationen på den/de tilsigtede modtager(e) af en kommunikation

- (b) Navn og adresse på abonnenten/abbonenterne eller den/de registrerede bruger(e), der er den/de tilsigtede modtager(e) af en kommunikation.
- c) Data der er nødvendige for at identificere datoen og tidspunktet for og varigheden af en kommunikation:
 - (1) Fastnettelefon og mobiltelefon:
 - (a) Dato og tidspunkt for kommunikationens påbegyndelse og afslutning
 - (2) Internetadgang, e-mail over internet og internettelefon:
 - (a) Dato og tidspunkt for login og logoff for internetsessionen baseret på en bestemt tidszone.
- d) Data der er nødvendige for at identificere kommunikationstypen:
 - (1) Fastnettelefon:
 - (a) Den anvendte telefonitjeneste, f.eks. taletelefoni, telefonmøde, telefax og meddelelsetjeneste
 - (2) Mobiltelefon:
 - (a) Den anvendte telefonitjeneste, f.eks. taletelefoni, telefonmøde, SMS (short message service), EMS (enhanced media service) eller MMS (multi-media service).
- e) Data der er nødvendige for at identificere kommunikationsapparatet eller det, der svarer til et kommunikationsapparat:
 - (1) Mobiltelefon:
 - (a) Den kaldendes og den opkaldtes internationale mobiltelefonabonnentkode (IMSI - international mobile subscriber identity)
 - (b) Den kaldendes og den opkaldtes internationale mobiltelefonudstyrskode (IMEI - international mobile equipment identity).
 - (2) Internetadgang, e-mail over internet og internettelefon:
 - (a) Den kaldendes telefonnummer ved opkalds adgang
 - (b) Den digitale abonnentledning (DSL) eller en anden afsenderkode for kommunikationens ophavsmand
 - (c) MAC-adressen (media access control) eller en anden maskinkode for kommunikationens ophavsmand.
- f) Data der er nødvendige for at identificere stedet, hvor det mobile kommunikationsudstyr befinder/befandt sig:

- (1) Lokaliseringskoden (apparatets identifikation) for kommunikationens påbegyndelse og afslutning
- (2) Data-mapping mellem apparaternes identifikation og deres geografiske position ved kommunikationens påbegyndelse og afslutning.